

การเจรจากระดับความตกลง ATIGA

Upgraded ATIGA (ASEAN Trade in Goods Agreement)

ความเป็นมาของความตกลง ATIGA

- ความตกลงว่าด้วยอัตราภาษีพิเศษที่เท่ากันสำหรับการค้าเสรีอาเซียน (CEPT) มีผลบังคับใช้ในปี 2536 ตามที่ประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ มีเป้าหมายให้อาเซียนเป็นตลาดเดียว สามารถเคลื่อนย้ายสินค้าภายในอาเซียนได้อย่างเสรี ไม่มีอุปสรรคทางการค้าระหว่างกัน
- พัฒนามาเป็นความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนหรือ ATIGA ในปี 2553
- เริ่มการเจรจากระดับความตกลง ATIGA ในปี 2565 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในปี 2570

มูลค่าการค้าระหว่างไทยและอาเซียน 2553 - 2567

มูลค่าการค้าในอาเซียน ปี 2568 (ม.ค.- ก.ย)

สินค้าส่งออกสำคัญ

มูลค่า: ล้านดอลลาร์สหรัฐ อัตราการขยายตัว (YoY:%)

สินค้า 1	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	6	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ★
2	ัญมณีและเครื่องประดับ ★	7	เม็ดพลาสติก
3	น้ำมันสำเร็จรูป	8	เคมีภัณฑ์
4	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ★	9	สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ ★
5	แผงวงจรไฟฟ้า ★	10	น้ำตาลทราย

การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมยังเป็นแรงขับเคลื่อนหลักของไทยในอาเซียน โดยเฉพาะรถยนต์และส่วนประกอบที่ครองอันดับที่ 1 ขยายตัว +0.4% (YoY) รวมถึงัญมณีและเครื่องประดับ +43.9% (YoY) และคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ +60.9% YoY การขยายตัวเกือบทุกรายการสะท้อนถึงการแข่งขันของภาคการผลิตไทยและบทบาทสำคัญในการตอบสนองความต้องการของตลาดอาเซียน

สินค้านำเข้าสำคัญ

มูลค่า: ล้านดอลลาร์สหรัฐ อัตราการขยายตัว (YoY:%)

สินค้า 1	แผงวงจรไฟฟ้า ★	6	ก๊าซธรรมชาติ
2	น้ำมันดิบ	7	สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์
3	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ★	8	เชื้อเพลิงอื่น ๆ
4	เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ ★	9	พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช
5	เคมีภัณฑ์	10	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ

สินค้านำเข้าหลักของไทยจากอาเซียน ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า ขยายตัวสูงถึง +60.6% (YoY) เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ +30.1% (YoY) เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ +24.4% (YoY) โดยรวมสินค้านำเข้าเป็นสินค้ากลุ่มวัตถุดิบ - ทั้งสำเร็จรูป และพลังงาน แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทานไทย-อาเซียนที่ไม่ใช่เพียงความสัมพันธ์ทางการค้า แต่เป็น หุ่นส่วนเศรษฐกิจเชิงโครงสร้าง

ภาพรวมการเจรจากระดับความตกลง ATIGA

- เริ่มการเจรจาเดือนกันยายนปี 2565 และได้ข้อสรุปเดือนกรกฎาคม 2568
- จะมีผลบังคับใช้ประมาณเดือนมิถุนายน 2570
- มีข้อบทใหม่ทั้งหมด 6 บท มุ่งเน้น 3 ประเด็นการค้าใหม่ อาทิ การค้าในสภาพการณ์วิกฤต การค้าและสิ่งแวดลอม และการส่งเสริม MSMEs เป็นต้น
- ปรับปรุงเนื้อหาเดิมทั้งหมด 8 บท ให้ทันสมัยเพื่อตอบสนองต่อการค้าในยุคใหม่ อาทิ การอำนวยความสะดวกทางการค้าด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้
- คงเนื้อหาเดิมทั้งหมด 3 บท

โครงสร้างความตกลง Upgraded ATIGA ทั้งหมด 17 บท

Ch 1. บทบัญญัติเบื้องต้นและคำนิยามทั่วไป

Ch 2. บทการ प्रतिบัติเยี่ยงคนชาติและการเข้าสู่ตลาด ✓

Ch 3. บทกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า ✓

Ch 4. บทพิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า ✓

Ch 5. บทมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ✓

Ch 6. บทมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง ✓

Ch 7. บทมาตรการเยียวยาทางการค้า ✓

Ch 8. บทวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ★

Ch 9. บทความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ ★

Ch 10. บทการค้าในสถานการณ์วิกฤต ★

Ch 11. บทการค้าและสิ่งแวดล้อม ★

Ch 12. บทการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทาน ★

Ch 13. บทความโปร่งใส ★

Ch 14. บทบัญญัติและข้อยกเว้นทั่วไป

Ch 15. บทการจัดการสถาบัน ✓

Ch 16. บทกลไกการระงับข้อพิพาท ✓

Ch 17. บทบัญญัติสุดท้าย

โครงสร้างความตกลง Upgraded ATIGA ทั้งหมด 17 บท

ข้อบทใหม่

Ch 8. บทวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย

Ch 9. บทความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ

Ch 10. บทการค้าในสภาวะการณ์วิกฤต

Ch 11. บทการค้าและสิ่งแวดลอม

Ch 12. บทการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทาน

Ch 13. บทความโปร่งใส

ข้อบทคงเดิม

Ch 1. บทบัญญัติเบื้องต้นและคำนิยามทั่วไป

Ch 14. บทบัญญัติและข้อยกเว้นทั่วไป

Ch 17. บทบัญญัติสุดท้าย

ข้อบทที่ปรับปรุงจากเดิม : หน่วยงานที่รับผิดชอบ

Ch 3. บทกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (ศุลกากร/คต.)

Ch 4. บทพิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า (ศุลกากร)

Ch 5. บทมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (มกอช.) : ปรับเพิ่มเนื้อหา อาทิ (1) ความโปร่งใสในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับบังคับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (2) การยอมรับใบรับรอง SPS ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และในรูปแบบกระดาษ

Ch 6. บทมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและกระบวนการตรวจสอบและรับรอง ✓ (สมอ.) : ปรับเพิ่มเนื้อหา อาทิ (1) เพิ่มความโปร่งใสในการแจ้งกฎระเบียบทางเทคนิค (2) กำหนดให้มีการหารือเกี่ยวกับมาตรฐานและกฎระเบียบทางเทคนิคเพื่อแก้ไขปัญหาจากการปฏิบัติตามพันธกรณี

Ch 7. บทมาตรการเยียวยาทางการค้า (คต.) : ปรับเพิ่มเนื้อหา อาทิ เปิดโอกาสให้มีการหารือในระหว่างกระบวนการไต่สวนมาตรการเยียวยาทางการค้า เพื่อนำไปสู่การยกเว้นสินค้าจำเป็นของประเทศปลายทางจากมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด และมาตรการตอบโต้การอุดหนุน (สิงคโปร์ผลักดันเพื่อใช้กับอินโดนีเซีย)

Ch 15. บทการจัดการสถาบัน (จร.) : ปรับโครงสร้างของคณะกรรมการและคณะทำงานที่เกี่ยวข้องภายใต้ความตกลง ATIGA โดยรวมคณะกรรมการประสานงานการดำเนินการภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (CCA) และ คณะกรรมการที่ปรึกษาร่วมด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียน (ATF-JCC) เป็นคณะกรรมการร่วมของ ATIGA (ATIGA JC)

Ch 16. บทกลไกการระงับข้อพิพาท (จร.) : เพิ่ม “กลไกการประสานท่าที การประนอม และการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท” เพื่อดำเนินการได้ง่าย ลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

Chapter 2 - การปรับปรุงบทบาทการปฏิบัติเชิงคนชาติและการเข้าสู่ตลาด (NT/MA)

- 1.การจำกัดการส่งออกสินค้าอาหารและเกษตร ;

(SG + BN) หลักคือสินค้าต้องไหลเวียน เน้นความร่วมมือ มาตรการโปร่งใส

- 2.สินค้าที่ผ่านการใช้งานมาแล้วแต่มีการนำกลับมาปรับปรุงแปรสภาพให้มีคุณสมบัติเหมือนของใหม่ ;

(SG + MY + BN) มาปรับสภาพให้คุณภาพเหมือนใหม่ บังคับใช้เฉพาะ 3 ประเทศก่อน อีก 7 ประเทศที่เหลือมาหารือในอีก 5 ปี โดยยังไม่ผูกมัดผลการหารือ (สินค้า Remanufactured อยู่ภายใต้พิกัดเดียวกันกับสินค้าใหม่ / โดยมีแผนว่าจะใช้แนวทางสินค้าที่มีมาตรฐานตามที่ สมอ. กำหนด)

- 3.การลดหรือยกเว้นอากรเพิ่มเติม (9 AMS ดำเนินการ ยกเว้น สิงคโปร์ เพราะเปิดตลาด 100% แล้ว)

Chapter 2 - การปรับปรุงบทการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติและการเข้าสู่ตลาด (ต่อ) ประเด็นการลดและยกเลิกอากรเพิ่มเติม

ประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีการลดหรือยกเลิกอากรเพิ่มเติมบางรายการ

Chapter 2 - การปรับปรุงบทบาทการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติและการเข้าสู่ตลาด (ต่อ)

ประเด็นการลดและยกเลิกอากรเพิ่มเติม

		ATIGA เดิม	Upgraded ATIGA				
	ประเทศ	ระดับการเปิดตลาดเดิม %	กลุ่มสินค้า	ภาษีเดิม	ภาษีใหม่	ระดับการเปิดตลาดใหม่	เปลี่ยนแปลง
กลุ่ม 1	ไทย 	99.86	สินค้าออกคาร์เนชั่น	5%	4%	คงเดิม	-
	เมียนมา 	99.26	สินค้าฝ่าย	1%	0.5%	คงเดิม	-
	สปป. ลาว 	96.49	สินค้าเห็ดแบบแห้งและเนื้อวากูแบบป่น	5%	2% (ภายใน 5 ปี)	คงเดิม	-
กลุ่ม 2	มาเลเซีย 	98.59	สินค้าผลไม้ เช่น ฝรั่ง มะม่วง แตงโม	5%	0%	98.75	0.16
	เวียดนาม 	98.35	สินค้าสัตว์ปีกเลี้ยงมีชีวิต	5%	0%	98.39	0.11
	อินโดนีเซีย 	98.82	สินค้าอาวุธ	MFN Rate	0% (ทันที และภายใน 5 ปี)	98.87	0.05
	กัมพูชา 	98.76	สินค้าใบโคคาและต้นฝิ่นแห้ง	MFN Rate	0%	98.77	0.01
	บรูไนดารุสซาลาม 	99.21	สินค้าเบียร์ดำ	MFN Rate	0%	99.22	0.01
	ฟิลิปปินส์ 	99.24	สินค้าอาวุธ	MFN Rate	0% (ภายใน 10 ปี)	99.25	0.01

Chapter 2 - การปรับปรุงบทบาทการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติและการเข้าสู่ตลาด (ต่อ)

ประเด็นการลดและยกเลิกอากรเพิ่มเติม / การวิเคราะห์ความตกลง ATIGA

	ประเทศ	สินค้า	0% แล้วใน FTA อื่น	มูลค่าการนำเข้าของไทยจากอาเซียน เฉลี่ย 3 ปี (65 - 67) ล้านดอลลาร์สหรัฐ	ตลาดนำเข้าหลักของ ไทยในอาเซียน
	ไทย	พิกัด 0603.12.00 (สินค้าดอกคาร์เนชั่น) 1 รายการ	ACFTA / AHKFTA (ปี 2571)	0.0018	เวียดนาม

	ประเทศ	สินค้า	0% แล้วใน FTA อื่น	มูลค่าการส่งออกจากไทยไปอาเซียน เฉลี่ย 3 ปี (65 - 67) ล้านดอลลาร์สหรัฐ	ตลาดส่งออกหลักของ ไทยในอาเซียน
	เมียนมา	พิกัด 5203.00.00 (สินค้าฝ้าย) 1 รายการ	ACFTA / AHKFTA	0.02	เวียดนาม / เมียนมา
	สปป. ลาว	พิกัด 0210.92.10 และ พิกัด 0712.33.00 (สินค้าเห็ดแบบแห้งและเนื้อวุ้นแบบปั่น) 2 รายการ	AKFTA / ACFTA	0.02	กัมพูชา

ACFTA: ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน

AKFTA: ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี

AHKFTA: ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ฮ่องกง

****สิงคโปร์เปิดตลาดทั้งหมดแล้ว (100%)****

Chapter 2 - การปรับปรุงบทบาทการประติบัติเยี่ยงคนชาติและการเข้าสู่ตลาด (ต่อ) ประเด็นการลดและยกเลิกอากรเพิ่มเติม / การวิเคราะห์ความตกลง ATIGA

ประเทศ	สินค้า	0% แล้วใน FTA อื่น	มูลค่าการส่งออกจากไทยไปอาเซียนเฉลี่ย 3 ปี (65 - 67) ล้านดอลลาร์สหรัฐ	ตลาดส่งออกหลักของไทยในอาเซียน
มาเลเซีย	พิกัด 0803 / 0804 / 0807 / 0810 (สินค้าผลไม้ เช่น ฝรั่ง มะม่วง แตงโม กัลยัม มะละกอ เงาะ ลางสาด สละ แก้วมังกร ละมุด ทับทิม) 18 รายการ	ACFTA	65.84	มาเลเซีย / เวียดนาม / สิงคโปร์
เวียดนาม	พิกัด 0105.94.41 / 0105.94.49 / 0105.99.20 / 0105.99.40 (สินค้าสัตว์ปีกเลี้ยงมีชีวิต) 4 รายการ	AANZFTA / AKFTA	0.77	เมียนมา / สปป.ลาว
อินโดนีเซีย	พิกัด 87 / พิกัด 93 (สินค้าอาวุธ) 8710.00.00 / 9301.10.00 / 9301.20.00 / 9301.90.00 / 9303.30.90 / 9305.91.90 6 รายการ	AHKFTA / AKFTA	1.85	มาเลเซีย / อินโดนีเซีย / ฟิลิปปินส์
กัมพูชา	พิกัด 1211.30.00 / 1211.40.00 (สินค้าไปโคคาและต้นฝิ่นแห้ง) 2 รายการ	AKFTA / AJCEP / ACFTA	-	-
บรูไนดารุสซาลาม	พิกัด 2203.00.11 (สินค้าเบียร์ดำ) 1 รายการ	AKFTA / AJCEP	73.88	เมียนมา / กัมพูชา / สิงคโปร์
ฟิลิปปินส์	พิกัด 9305.91.90 (สินค้าอาวุธ) 1 รายการ	AANZFTA / AJCEP	0.06	-

ACFTA: ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน / AKFTA: ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี / AJCEP: ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ญี่ปุ่น / AANZFTA: ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ / AHKFTA: ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ฮ่องกง

****สิงคโปร์เปิดตลาดทั้งหมดแล้ว (100%)****

องค์ประกอบใหม่ ภายใต้ ATIGA

การปรับตัวของ
อาเซียนต่อ
ประเด็นการค้า
ใหม่ของโลก

Ch 11. Trade and
Environment

Ch 10. Trade in Crisis
Ch 9. ECOTECH
Ch 12. Supply chain
Connectivity

Ch 8. MSMEs

Ch 13.
Transparency

การปรับตัวของ
สายการผลิต ให้อยู่รอด
จากวิกฤตโลก โดยการ
ช่วยเหลือกันของ AMS

การกำหนดมาตรการและกฎระเบียบ
ให้มีความโปร่งใสในอาเซียน

Trade in Crisis

เพิ่มความยืดหยุ่นให้กับห่วงโซ่อุปทานในช่วงสถานการณ์วิกฤต โดยสนับสนุนการเตรียมความพร้อมรับมือ เพิ่มความโปร่งใสของมาตรการ มีการดัดใช้ NTM เป็นการชั่วคราว (โดยสมัครใจ) สำหรับสินค้าจำเป็น เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการเคลื่อนย้ายสินค้าและข้อมูลภายในภูมิภาคในช่วงวิกฤตจะสามารถไหลเวียนได้อย่างต่อเนื่อง

ECOTECH

เสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจและทางวิชาการโดยมีเป้าหมายเพื่อลดช่องว่างของการพัฒนาระหว่างรัฐสมาชิก และเพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการค้าร่วมกัน

Supply Chain Connectivity

เสริมสร้างความร่วมมือเพื่อยกระดับความเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทานภายในภูมิภาค โดยอาจมีการดำเนินการ อาทิ การแลกเปลี่ยนข้อมูลและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับความเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทาน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน รวมไปถึงความร่วมมือในช่วงสถานการณ์วิกฤต

MSMEs

เสริมสร้างความร่วมมือเพื่อเพิ่มศักยภาพของ MSMEs โดยมีการส่งเสริมให้แต่ละรัฐสมาชิกจัดทำแพลตฟอร์มข้อมูลสาธารณะสำหรับ MSMEs พร้อมข้อมูลกฎหมาย ข้อมูลความความตกลง และข้อมูลธุรกิจ รวมถึงส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การฝึกอบรม ตลอดจนการพัฒนากฎระเบียบที่ดีในการเปิดโอกาสทางการค้าระหว่างประเทศให้กับ MSMEs

Trade and Environment

มุ่งเน้นไปที่ความร่วมมือด้านสินค้าสิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มาตรฐาน และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง สำหรับสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการใช้แหล่งพลังงาน (Energy Sources) ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สะอาดยิ่งขึ้น ในกระบวนการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม รวมไปถึงสำรวจความเป็นไปได้ในด้านความร่วมมือด้านการจัดทำมาตรฐานการนำมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลมาใช้ และความร่วมมือด้านการลงทุน เพื่อขยายโอกาสให้กับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม (อาทิ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว เป็นต้น)

Transparency

การเผยแพร่ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ วิธีปฏิบัติ และคำวินิจฉัยทาง
ปกครองที่ใช้โดยทั่วไปบนอินเทอร์เน็ต และอาจมีการทำสรุปข้อกำหนด
ของกฎหมาย ระเบียบ ขั้นตอน หรือคำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นภาษาอังกฤษ
โดยเร็ว รวมไปถึงพัฒนาระบบฐานข้อมูลหรือเว็บไซต์ด้านการค้าของ
อาเซียน

ข้อบทอื่นๆ ที่การปรับเพิ่มเนื้อหาจากเดิม

- บทกฎหมายว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างข้อบทและระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า เนื้อหาสำคัญที่มีการปรับปรุง อาทิ
(1) การปรับปรุงให้การการระบุข้อมูลใน Form D สะดวกมากขึ้น
(2) การอนุญาตให้ผู้ส่งออกหรือผู้ผลิตจัดทำคำรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Origin Declaration) ได้ และ (3) การขยายข้อผ่อนปรนให้กับสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น
- บทพิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า ได้มีการปรับโครงสร้างเนื้อหาพื้นฐาน โดยมีการเพิ่มข้อบทให้เรียบง่าย ทันสมัยมากขึ้น ลดขั้นตอนและลดความล่าช้า ที่จะขัดขัดต่อพันธกิจกรมศุลกากร รวมทั้งเพิ่มความโปร่งใส ชัดเจนและเจาะจงมากยิ่งขึ้น